

Tribiwnlys y Gymraeg

Adroddiad Blynyddol

2024 – 2025

Tribiwnlys y Gymraeg
Welsh Language Tribunal

Cynnwys

Rhagair		1
Adran 1	Amdanom ni	2
Adran 2	Perfformiad a Datblygiad	7
Adran 3	Blaenoriaethau Busnes	11
Adran 4	Gwariant	12

Rhagair

Mae'n ffrind cael y cyfle i gyflwyno fy adroddiad blynyddol cyntaf fel Llywydd Tribiwnlys y Gymraeg. Fe'm penodwyd yn Hydref 2024, ac wedi cyfnod trosglwyddo, cychwynais yn y rôl yn ffurfiol yn Rhagfyr 2024. Rwy'n hynod o ddiolchgar i'm rhagflaenydd, Iwan Jenkins, am ei gymorth caredig yn ystod y cyfnod hwn ac am ei gyfraniad sylweddol i waith y Tribiwnlys dros ei gyfnod yn y rôl.

Rwy'n ymuno â'r Tribiwnlys ar adeg cyffrous yn ei hanes. Ym mis Mawrth 2025, ychwanegwyd 10 corff cyhoeddus newydd at y Rheoliadau Iaith presennol, a bydd Rheoliadau newydd yn gosod safonau ar awdurdodau dŵr yng Nghymru mewn grym o Awst 2025. Fel inni drafod yn ein Hyfforddiant Blynyddol eleni, bydd yn ddiddorol gweld beth fydd y datblygiadau hyn yn ei olygu i waith y Tribiwnlys.

Mae'r drafodaeth yn parhau ynglŷn ag un o'r Tribiwnlysoedd yng Nghymru, a bydd gofyn cadw llygad ar ddatblygiadau wrth i'r gwaith fynd yn ei flaen.

Mae amryw o newidiadau wedi bod ac ar y gweill yn aelodaeth y Tribiwnlys eleni. Yn ogystal â thymor Iwan fel Llywydd yn dod i ben, bu i Isata Kanneh a Sara Peacock ein gadael fel Aelodau Lleyg ar ddiwedd eu tymor. Mae Isata a Sara wedi cyfrannu'n fawr at waith y Tribiwnlys dros y blynyddoedd. Rwyf am ddiolch i Iwan, Isata a Sara am eu gwasanaeth rhagorol a'u holl waith caled. Bydd nifer o Aelodau Lleyg newydd yn dechrau eleni o ganlyniad, ac rwy'n edrych ymlaen at eu cwrdd.

Mae'r aelodau presennol a'r staff gweinyddol wedi sicrhau bod ymuno â'r Tribiwnlys yn brofiad hynod o hwylus, ac rwy'n ddiolchgar iddynt oll. Rwy'n edrych ymlaen i gydweithio ac i barhau â gwaith pwysig y Tribiwnlys dros y flwyddyn sydd i ddod.

Betsan Criddle CB

Llywydd Tribiwnlys y Gymraeg

Adran 1 – Amdanom Ni

Yn yr adran hon:

- Cefndir
- Swyddogaethau'r Tribiwnlys
- Rheolau'r Tribiwnlys
- Cyfarwyddiadau Ymarfer
- Aelodau'r Tribiwnlys
- Hyfforddiant
- Cysylltu â'r Tribiwnlys
- Hygyrchedd y Tribiwnlys

Cefndir

Mae Tribiwnlys y Gymraeg yn dribiwnlys statudol a sefydlwyd o dan adran 120 o Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011 ('y Mesur'). Swyddogaeth y Tribiwnlys yw penderfynu ar apeliadau yn erbyn penderfyniadau Comisiynydd y Gymraeg ('y Comisiynydd') mewn perthynas â Safonau'r Gymraeg.

Mae'r Tribiwnlys yn un o'r saith "Tribiwnlys Cymreig" a restrir yn adran 59 o Ddeddf Cymru 2017 ac felly'n dod o dan arweinyddiaeth Llywydd Tribiwnlysoedd Cymru. Gellid darllen adroddiad blynyddol diwethaf Llywydd Tribiwnlysoedd Cymru, Syr Gary Hickinbottom, yn www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2024-07/pumed-adroddiad-blynyddol-tribiwnlysoedd-cymru-2023-2024.pdf.

Swyddogaethau'r Tribiwnlys

Mae'r Mesur yn galluogi'r Tribiwnlys i wrando ar y materion canlynol:

1. Apeliadau yn erbyn penderfyniadau'r Comisiynydd o ran gosod Safonau ar gyrrff a swyddogion sy'n arfer swyddogaethau neu'n cyflenwi gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru.
2. Apeliadau gan rywun y gwnaed cwyn yn ei erbyn, yn erbyn dyfarniadau'r Comisiynydd ar ddiwedd ymchwiliad i'r gŵyn, ei fod wedi methu â chydymffurfio â gofyniad Safon.
3. Apeliadau gan achwynydd yn erbyn dyfarniad y Comisiynydd ar ddiwedd ymchwiliad nad oedd person y gwnaed cwyn yn ei erbyn wedi methu â chydymffurfio â safon mewn gwirionedd.
4. Apeliadau yn erbyn camau gorfodi sy'n cael eu cymryd gan y Comisiynydd.
5. Apeliadau yn erbyn hysbysiadau tystiolaeth a roddir gan y Comisiynydd yn ystod ymchwiliad.
6. Adolygiadau o benderfyniadau gan y Comisiynydd i beidio ag ymchwilio i gŵyn (neu i derfynu ymchwiliad heb ddod i benderfyniad).

Rheolau'r Tribiwnlys

Mae'r Tribiwnlys yn gweithredu'n unol â'i reolau gweithdrefnol – [Rheolau Tribiwnlys y Gymraeg 2015](#). Pwrpas y Rheolau hyn yw sicrhau bod yr holl achosion sy'n dod o flaen y Tribiwnlys yn cael eu trin yn deg, yn gyson ac yn brydlon. Maent yn sicrhau y bydd y rhai sy'n dod ag achos o flaen y Tribiwnlys yn deall yn union pa gamau sy'n rhaid iddynt eu cymryd er mwyn i ffeithiau'r anghydfod a'r dadleuon perthnasol fedru cael eu cyflwyno'n effeithiol i'r Tribiwnlys. Maent hefyd yn sicrhau y bydd pob parti i'r achos yn deall dadleuon partion eraill ac yn medru ymateb iddynt.

Yn ôl adran 123 o'r Mesur, mae dyletswydd ar y Llywydd i wneud Rheolau Tribiwnlys ar yr arferion a'r gweithdrefnau i'w dilyn yn y Tribiwnlys.

Mae Rheolau'r Tribiwnlys yn amlinellu'r canlynol:

- Rheolau cyffredin sy'n ymdrin â rhai egwyddorion sylfaenol cyffredin ac yn diffinio'r termau arbennig sy'n cael eu defnyddio yn y Rheolau;
- Darpariaethau sy'n ymwneud â dewis yr Aelodau o'r Tribiwnlys a fydd yn gwrando ar achosion unigol;
- Sut i gychwyn cais i'r Tribiwnlys;
- Y camau ymarferol y bydd yn rhaid eu cymryd er mwyn paratoi achos ar gyfer gwrandawriad;
- Y pwerau a fydd gan y Tribiwnlys i reoli achosion, gan gynnwys y cyfarwyddiadau y bydd y Tribiwnlys yn gallu eu rhoi i bartïon ar ba gamau y bydd rhaid iddynt eu cymryd cyn y gwrandawriad;
- Y drefn ar gyfer gwrandawriadau a phenderfyniadau ffurfiol y Tribiwnlys;
- Beth sy'n digwydd ar ôl i benderfyniad gael ei wneud, gan gynnwys y trefniadau ar gyfer adolygu penderfyniadau'r Tribiwnlys neu apelio i'r Uchel Lys;
- Darpariaethau amrywiol eraill, gan gynnwys rheolau gweinyddol ar gofnodi penderfyniadau, cyflwyno dogfennau a mesur terfynau amser.

Cyfarwyddiadau Ymarfer

Awdurdodir y Llywydd, o dan adran 124 o'r Mesur a Rheol 4 o'r Rheolau, i roi Cyfarwyddiadau Ymarfer er mwyn rhoi cyngor ymarferol ar sut i ddehongli a gweithredu'r Rheolau.

Cyfarwyddyd Ymarfer 1 – Cychwyn achos

Mae Rheol 10 o'r Rheolau yn darparu bod yn rhaid i gais i'r Tribiwnlys gael ei wneud trwy gyflwyno i'r Tribiwnlys ddogfen ysgrifenedig (hysbysiad cais). Mae Rheol 12 yn rhagnodi'r wybodaeth sydd rhaid i'w cynnwys mewn, a chyda, hysbysiad cais.

Pwrpas y Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yw cyhoeddi ffurflen a fydd, trwy ei defnyddio gan geisydd, yn cynorthwyo'r geisydd (neu gynrychiolydd y geisydd) i gydymffurfio â gofynion Rheol 12. Dylid defnyddio'r ffurflen honno ar gyfer cyflwyno hysbysiad cais.

Serch hynny, nid yw'n ofyniad cyfreithiol i ddefnyddio'r ffurflen. Gall geisydd gyflenwi'r wybodaeth sy'n cael ei rhagnodi gan Reol 12 mewn ffurf arall, ond bydd defnyddio'r ffurflen yn:

- sicrhau bod yr holl wybodaeth ofynnol yn cael ei rhoi;
- cynorthwyo'r Tribiwnlys i ystyried yr wybodaeth honno yn y dull mwyaf cyson ac effeithiol ag sy'n bosibl.

Cyfarwyddyd Ymarfer 2 – Y Defnydd o leithoedd y Tribiwnlys

Mae Rheol 6 o'r Rheolau yn darparu:

- mai ieithoedd y Tribiwnlys yw'r Gymraeg a'r Saesneg;
- bod gan bob parti neu dyst yr hawl i ddefnyddio'r naill iaith neu'r llall yn nhrefodion y Tribiwnlys.

Pwrpas y Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yw rhoi cyngor ymarferol ar sut i ddehongli'r Rheolau a sut i roi effaith i weithdrefnau'r Tribiwnlys mewn modd sy'n unol â Rheol 6.

Yn unol â Rheol 4(4), mae cynnwys y Cyfarwyddyd hwn yn ddarostyngedig i unrhyw gyfarwyddiadau sy'n cael eu rhoi gan y Tribiwnlys mewn perthynas ag achos penodol.

Mae'r Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yn ymwneud yn unig â chyfathrebiadau sy'n rhan o drafodion y Tribiwnlys mewn perthynas ag achos penodol ac sy'n cael eu rheoli gan ddarpariaethau'r Rheolau.

Cyfarwyddyd Ymarfer 3 – Arfer swyddogaethau'r Tribiwnlys

Mae'r Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yn disgrifio'r trefniadau ar gyfer pennu pwy fydd, fel arfer, yn gwneud penderfyniadau yn enw'r Tribiwnlys. Mae'n darparu, er enghraifft, mai Llywydd y Tribiwnlys (neu aelod arall o'r Tribiwnlys sydd â chymhwyster cyfreithiol) fydd yn delio â chwestiynau paratoadol cyn y bydd achos yn cyrraedd gwrandawriad, tra bydd y gwrandawriad, a'r penderfyniad terfynol ar yr achos, yn nwylo panel o dri aelod o'r Tribiwnlys.

Cyfarwyddyd Ymarfer 4 – Ceisiadau i'r Tribiwnlys i ddileu hysbysiad tystiolaeth

Mae'r Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yn cymhwyso gweithdrefnau'r Tribiwnlys i ddosbarth penodol o apeliadau a all godi allan o ymchwiliad gan y Comisiynydd i gwŷn, sef apeliadau i'r Tribiwnlys yn erbyn hysbysiadau tystiolaeth a roddwyd gan y Comisiynydd o dan baragraff 5 o Atodlen 10 i'r Mesur.

Aelodau'r Tribiwnlys

Gweinidogion Cymru sy'n gyfrifol am benodi ac ailbenodi'r Llywydd, Aelodau o'r Tribiwnlys sy'n Gyfreithiol Gymwys ac Aelodau Lleyg. Penodwyd y Llywydd a'r Aelodau ar ôl i'r swyddi gwag gael eu hysbysebu, ac ar ôl cyfweiliad cystadleuol gan banel gafodd ei gynnull ar ran Llywodraeth Cymru, neu drwy broses groes-docynnu gystadleuol. Penodwyd y Llywydd ac Aelodau eraill y Tribiwnlys am dymor o bum mlynedd, neu, yn achos Aelodau wedi eu croes-docynnu, tra bo angen am eu gwasanaeth yn parhau.

Llywydd

Y Llywydd sydd â chyfrifoldeb barnwrol dros y Tribiwnlys a'i haelodau.

Aelodau Cyfreithiol

Cyfreithwyr (Bargyfreithwyr neu Dwrneiod) yw'r Aelodau Cyfreithiol ac maent yn gyfrifol am lywyddu ar wrandawriadau ac am arfer swyddogaethau mewn perthynas â champau rhagarweiniol – e.e. rhoi cyfarwyddiadau ynglŷn â'r dystiolaeth a fydd yn cael ei chyflwyno gan bartion.

Aelodau Lleyg

Mae gan Aelodau Lleyg ystod eang o wybodaeth a phrofiad sy'n berthnasol i waith y Tribiwnlys. Maent yn chwarae rhan lawn, gyda llais cyfartal i leisiau Aelodau eraill (gan gynnwys Aelodau Cyfreithiol) ym mhenderfyniadau'r Tribiwnlys.

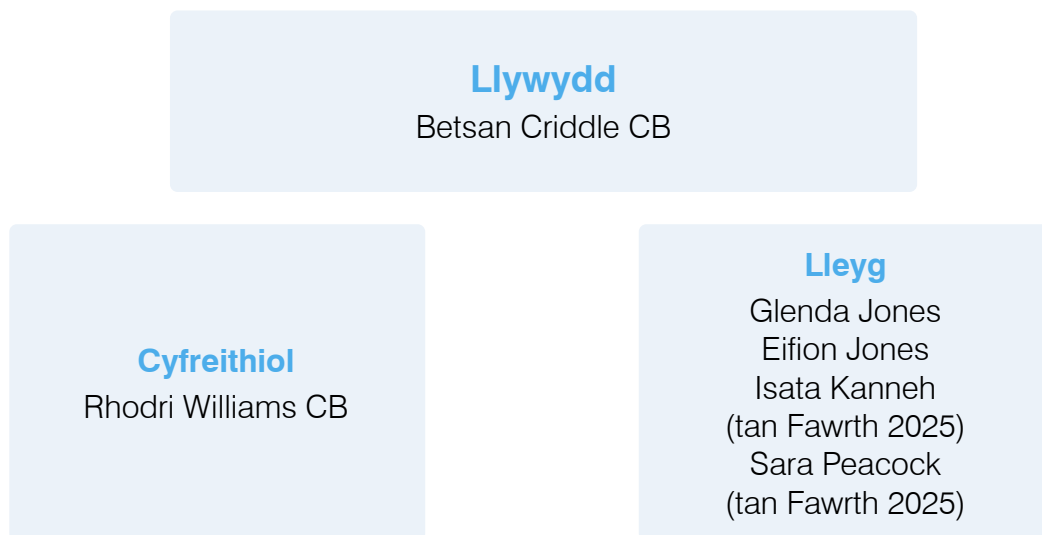
Ysgrifenyddiaeth

Mae gweinyddiaeth y Tribiwnlys o ddydd i ddydd yn cael ei ddirprwyo i ysgrifenyddiaeth y Tribiwnlys sy'n ymdrin â'r gwaith rhagarweiniol a'r gwaith o brosesu ceisiadau i'r Tribiwnlys. Mae'r ysgrifenyddiaeth yn ymgynghori â'r Llywydd a/neu'r Aelod Cyfreithiol a fydd yn cadeirio gwrandawriad penodol ar unrhyw bwyntiau cyfreithiol a gyfyd yn ystod cyfnodau rhagarweiniol achosion cyn y gwrandawriad, ac yn anfon unrhyw ddyfarniadau a chyfarwyddiadau at y partion yn ysgrifenedig.

Mae'r ysgrifenyddiaeth yn bwynt cyswllt ar gyfer Aelodau a defnyddwyr y Tribiwnlys. Mae'r weinyddiaeth yn cael ei darparu, o dan adran 127 o'r Mesur, gan Lywodraeth Cymru.

Penodiadau ac ailbenodiadau

Penodwyd Betsan Criddle CB yn Llywydd y Tribiwnlys yn Hydref 2024 ar ymddeoliad Iwan Jenkins.

Ar ôl 10 mlynedd o wasanaethu yn y Tribiwnlys, daeth tymor Isata Kanneh a Sara Peacock i ben ym mis Mawrth 2025. Mae'r Tribiwnlys yn ddiolchgar iawn iddynt am eu cyfraniadau gwerthfawr.

Cynnhaliwyd ymgyrch recriwtio gan y Comisiwn Penodiadau Barnwrol (JAC) yng Nghwanwyn 2025 i benodi Aelodau Lleyg ar gyfer Tribiwnlys y Gymraeg. Bu i'r Tribiwnlys hefyd recriwtio Aelodau Lleyg ym Mai 2025 trwy broses groes-docynnu.

Hyfforddiant

Mae'n ddyletswydd statudol ar Lywydd Tribiwnlys y Gymraeg, o dan adran 133 o Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011, i gynnal trefniadau priodol ar gyfer hyfforddiant aelodau'r Tribiwnlys.

Cynhaliwyd Hyfforddiant Blyneddol 2024-2025 ym mis Mawrth 2025 i holl aelodau a staff y Tribiwnlys. Cynhaliwyd sesiynau ar reoleiddio safonau'r Gymraeg a datblygiad safonau yn y maes dŵr yn ogystal ac adlewyrchu ar waith a phrosesau'r Tribiwnlys.

Cysylltu â'r Tribiwnlys

Dyma fanylion cyswllt Tribiwnlys y Gymraeg:

Cyfeiriad: Tribiwnlys y Gymraeg
Tŷ Dderwen
Parc Cleppa
Casnewydd
NP10 8BD

Llinell Gymorth y Tribiwnlys: 03000 256702

E-bost y Tribiwnlys: tyg@llyw.cymru

Gwefan y Tribiwnlys: www.tribiwnlisygygymraeg.llyw.cymru

Hygyrchedd y Tribiwnlys

Mae croeso i chi gyfathrebu â'r Tribiwnlys yn Gymraeg neu Saesneg. Mae Rheol 6 o'r Rheolau yn darparu:

- mai ieithoedd y Tribiwnlys yw'r Gymraeg a'r Saesneg;
- bod gan bob parti neu dyst yr hawl i ddefnyddio'r naill iaith neu'r llall yn nhrefodion y Tribiwnlys.

Mae [Cyfarwyddyd Ymarfer 2](#) yn rhoi cyngor ymarferol ar sut i ddehongli a gweithredu'r Rheolau mewn modd sy'n unol â Rheol 6.

Gwnewch yn siŵr eich bod yn rhoi manylion unrhyw anghenion ychwanegol sydd gennych, neu eich cynrychiolydd, pan fyddwch yn anfon eich hysbysiad cais atom. Er enghraifft, os bydd angen arwyddwr neu gyfieithydd arnoch yn y gwrandawriad, neu os bydd angen gwneud unrhyw drefniadau ychwanegol, byddwn yn sicrhau bod y trefniadau ychwanegol angenrheidiol wedi eu darparu ar gyfer y gwrandawriad.

Adran 2 – Perfformiad a Datblygiad

Yn yr adran hon, trafodir:

- Niferoedd ac ystadegau
- Adolygiadau mewnol ac apeliadau i'r Uchel Lys
- Cwynion
- Effeithiolrwydd ein gwasanaeth

Niferoedd ac ystadegau

Mae'r Mesur yn galluogi unigolyn neu sefydliad i wneud apêl i'r Tribiwnlys ar y materion canlynol:

- Adran 58 – Dyfarniad gan y Comisiynydd nad yw'r gofyniad i gydymffurfio â safon (neu gydymffurfio â safon mewn modd penodol) yn afresymol neu'n anghymesur.
- Adran 95(2) – Dyfarniad gan y Comisiynydd fod methiant wedi bod i gydymffurfio â gofyniad safon.
- Atodlen 10, paragraffau 9 a 10 – apeliadau yn erbyn hysbysiadau tystiolaeth a roddir gan y Comisiynydd yn ystod ymchwiliad.
- Adran 95(4) – Camau gorfodi y mae'r Comisiynydd wedi penderfynu eu cymryd.
- Adran 99(2) – Dyfarniad gan y Comisiynydd na fu methiant i gydymffurfio â safon.
- Adran 103 – Penderfyniad gan y Comisiynydd i beidio â chynnal ymchwiliad i gŵyn (neu i derfynu ymchwiliad).

Ceisiadau

Yn ystod 2024-25 derbyniwyd 3 o geisiadau newydd, ac mae'r Tribiwnlys hefyd wedi delio ag 1 cais wedi ei drosglwyddo o 2023-2024. O'r 3 cais newydd, mae 2 wedi eu trosglwyddo i 2025-2026. Mae 'trosglwyddo' yn y cyd-destun yma yn golygu achos nad oedd y cais wedi ei orffen cyn diwedd y flwyddyn y derbyniwyd y cais ynddi.

Math o gais	Nifer a dderbyniwyd yn 2024-25	Trosglwyddwyd o 2023-24	Trosglwyddwyd i 2025-26	Caniatawyd *	Gwrthodwyd	Dileu'r cais
Adran 58	-	-	-	-	-	-
Adran 95(2)	-	-	-	-	-	-
Adran 95(4)	-	-	-	-	-	-
Adran 99(2)	-	1	-	-	1	-
Adran 103	3	-	2	1	2	-
Cyfanswm	3	1	2	1	1	0

* Mae 'caniatwyd' yng nghyd-destun achos o dan adran 103 yn golygu fod y Tribiwnlys wedi rhoi caniatâd i'r achos fynd yn ei flaen.

Natur yr achosion a gyflwynwyd mewn gwrandawriad i'r Tribiwnlys yn ystod 2024-25
(2 achos):

Natur yr achos	Nifer yr achosion
Ceisiadau am adolygiad o benderfyniad y Comisiynydd i beidio ag ymchwilio i gŵyn (adran 103 o'r Mesur)	1
Ceisiadau yn erbyn dyfarniad gan y Comisiynydd na fu methiant i gydymffurfio â safon (adran 99(2) o'r Mesur)	1
Cyfanswm	2

Sut y datryswyd achosion yn 2024-2025

Math o apêl	2024-2025
Dileu'r cais	-
Gwrthodwyd caniatâd i wneud cais (achosion o dan adran 103)	2
Rhoddwyd caniatâd i wneud cais (achosion o dan adran 103)	1
Gwrthodwyd yr apêl	1
Caniatawyd yr apêl	-
Trosglwyddwyd i 2025-26	2
Cyfanswm	6

Yr Amser Rhwng Derbyn Cais a Datrysiaid	
Nifer o ddyddiau gwaith rhwng derbyn y cais a'r datrysiaid, ar gyfartaledd	Modd o ddatrys y cais
13 diwrnod	Gwrthodwyd caniatâd i wneud y cais (achosion o dan adran 103 o'r Mesur yn unig)
46* diwrnod	Rhoddwyd caniatâd i wneud cais (achosion o dan adran 103 o'r Mesur yn unig)
38 diwrnod	Penderfyniad ar yr apêl (achosion o dan adran 99(2) o'r Mesur yn unig)
79 diwrnod	Nifer o ddyddiau gwaith rhwng derbyn cais a'r datrysiaid ar gyfartaledd

* Y cyfnod o amser rhwng gwrthod caniatâd i'r cais ar bapur hyd y rhoddwyd caniatad i'r cais ar ôl gwrandawriad llafar.

Gwrandawriadau

Yn ystod 2024-2025 cynhaliodd y Tribiwnlys:

- 2 wrandawriad panel.

Adolygiadau mewnol ac apeliadau i'r Uchel Lys

Adolygiad mewnol o benderfyniad y Tribiwnlys

Caiff parti wneud cais i'r Tribiwnlys i adolygu ei benderfyniad ar sail:

- bod y penderfyniad wedi ei wneud yn anghywir oherwydd gwall pwysig ar ran gweinyddiaeth y Tribiwnlys;
- bod gan barti a oedd â hawl i gael ei glywed yn y gwrandawriad, ond a fethodd ag ymddangos neu gael ei gynrychioli, reswm da a digonol dros beidio ag ymddangos, neu
- bod gwall amlwg a phwysig yn y penderfyniad.

Rhaid i gais am adolygu penderfyniad y Tribiwnlys gael ei wneud yn ysgrifenedig gan ddatgan y seiliau heb fod yn hwyrach nag 28 diwrnod ar ôl y dyddiad yr anfonwyd y penderfyniad at y partiön.

Yn ystod cyfnod yr adroddiad hwn, ni chafwyd unrhyw geisiadau am adolygiad mewnol o benderfyniad.

Apeliadau i'r Uchel Lys

Caiff parti, gyda chaniatâd y Tribiwnlys neu'r Uchel Lys, apelio i'r Uchel Lys ar bwynt cyfreithiol sy'n deillio o benderfyniad y Tribiwnlys.

Rhaid i'r Tribiwnlys dderbyn cais am ganiatâd i apelio i'r Uchel Lys o fewn 28 diwrnod calendr i'r dyddiad y cafodd y partiön eu hysbysu o benderfyniad y Tribiwnlys. Mae'n fater i unrhyw berson sy'n ystyried apêl i gymryd cyngor cyfreithiol eu hunain.

Yn ystod cyfnod yr adroddiad hwn, cafodd y Tribiwnlys 1 cais am ganiatâd i apelio yn erbyn penderfyniad y Tribiwnlys i'r Uchel Lys.

Cwynion

Ni dderbyniodd y Tribiwnlys gŵyn yn ystod cyfnod yr adroddiad.

Effeithiolrwydd ein gwasanaeth

Er mwyn monitro pa mor effeithiol yw ein gwasanaethau, y nod yw llunio dangosyddion perfformiad allweddol sy'n mesur boddhad cwsmeriaid mewn perthynas â dwy agwedd allweddol ar ein gwaith; effeithlonrwydd ein gwasanaeth, a'i ansawdd.

Targed: cofrestru 95% o geisiadau o fewn 5 diwrnod gwaith iddynt ddod i law.

Cyflawnwyd y targed mewn 100% o'r achosion

Targed: rhoi neu wrthod caniatâd i wneud cais o dan adran 103(2) o'r Mesur, mewn 95% o achosion o'r fath, o fewn 10 diwrnod gwaith i'r cais ddod i law.

Cyflawnwyd y targed mewn 50% o'r achosion (cyfanswm: 2 achos)

Targed: penderfynu 95% o'r ceisiadau hynny sy'n cael eu penderfynu heb orfod cynnal gwrandawriad o fewn 8 wythnos iddynt ddod i law.

Cyflawnwyd y targed mewn 100% o'r achosion

Targed: mewn 95% o achosion, trefnu dyddiad ar gyfer y gwrandawriad sydd o fewn 3 mis i'r dyddiad y daeth y cais i law.

Cyflawnwyd y targed mewn 100% o'r achosion

Targed: rhoi penderfyniad, mewn 95% o achosion lle cynelir gwrandawriad, o fewn 2 fis i ddiwedd y gwrandawriad.

Cyflawnwyd y targed mewn 100% o'r achosion

Adran 3 – Blaenoriaethau Busnes

Yn yr adran hon:

- **Blaenoriaethau Busnes 2025-2026**

Mae'n bwysig bod y Tribiwnlys yn datblygu mewn ffordd sy'n ein galluogi i gyflwyno'r gwasanaeth gorau posibl i'n defnyddwyr. Mae'r adran hon yn ymwneud â sut y bydd y Tribiwnlys yn adeiladu ar ei gyflawniadau drwy ganolbwyntio ar flaenoriaethau busnes a'n hymrwymiad i'n defnyddwyr.

Blaenoriaethau Busnes 2025-2026:

- Cynllunio a chynnal hyfforddiant ar gyfer yr aelodau i gyd.
- Parhau i fonitro a diweddarau gwefan Tribiwnlys y Gymraeg.
- Cyflawni gwasanaeth o ansawdd uchel.
- Mireinio dulliau'r Tribiwnlys o weithio, ar sail profiad o ddelio ag achosion, er mwyn sicrhau'r safon uchaf o ystyried a phenderfynu ar achosion.
- I gynnal achosion wyneb yn wyneb pan fo hyn yn bosib ond i barhau â gwrandawiaidau rhithiol os yw hyn yn fanteisiol i gyfiawnder yr achos a'r partion.
- Parhau i ddatblygu'r wybodaeth sy'n cael ei chyflwyno gyda chais gwreiddiol er mwyn gwella effeithiolrwydd yr achosion.

Adran 4 – Gwariant

Gwariant ar gyfer 2024-2025

Eitem	Swm (£)*
Cyfanswm Costau Rhedeg y Tribiwnlys†	£17,000
Cyfran a briodolir i hyfforddiant	£2,300

* wedi'i dalgrynnu i'r £100 agosaf

† Nid yw hyn yn cynnwys unrhyw gostau staff gweinyddol